

Luxembourg, 20. junij 2022  
(OR. en)

10066/22

DEVGEN 119  
ACP 74  
RELEX 769  
ALIM 5  
COEST 457  
COHAFA 60

#### IZID POSVETOVANJA

---

|              |                             |
|--------------|-----------------------------|
| Pošiljatelj: | Generalni sekretariat Sveta |
| Datum:       | 20. junij 2022              |
| Prejemnik:   | delegacije                  |

---

|                  |                  |
|------------------|------------------|
| Št. predh. dok.: | 10031/22 + ADD 1 |
|------------------|------------------|

---

|         |                                                                           |
|---------|---------------------------------------------------------------------------|
| Zadeva: | Odzivanje Ekipe Evropa na neustrezno prehransko varnost na svetovni ravni |
|         | – sklepi Sveta (20. junij 2022)                                           |

---

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o odzivanju Ekipe Evropa na neustrezno prehransko varnost na svetovni ravni, ki jih je Svet odobril na 3884. seji 20. junija 2022.

---

**Sklepi Sveta o odzivanju Ekipe Evropa na neustrezno prehransko varnost na svetovni ravni**

1. Svet je še vedno zelo zaskrbljen, ker se ranljivo prebivalstvo po vsem svetu sooča z neprimerljivo neustrezno prehransko varnostjo. Čeprav se je stanje v zvezi z akutno lakoto, podhranjenostjo in tveganjem lakote, ki so jih povzročili predvsem revščina, konflikti, politična nestabilnost, socialno-ekonomske razmere, naravne nevarnosti in podnebne spremembe, slabšalo že prej, Svet opozarja, da je to krizo glede prehranske varnosti močno zaostрила Rusija zaradi neupravičene, neutemeljene in nezakonite agresije v Ukrajini z namernim bombardiranjem in plenjenjem kmetijskih sredstev, uničevanjem skladiščnih in predelovalnih obratov ter blokado črnomoških pristanišč.
2. Prehranski sistemi so že več let na hudi preizkušnji, med pandemijo COVID-19 pa je bila razkrita krhkost dobavnih verig in agroživilskih sistemov ter spodkopana makroekonomska stabilnost v državah v razvoju, zlasti najmanj razvitih državah. Zaradi ruske agresije v Ukrajini se je znatno zmanjšala razpoložljivost hrane, živalske krme in gnojil, so se znatno zvišale cene hrane, energije in gnojil ter se je poslabšala neustrezna prehranska varnost na svetovni ravni. To ima dramatične posledice ne le za ukrajinsko prebivalstvo, temveč tudi za številne ranljive skupine prebivalstva po vsem svetu. Poleg tega povečuje tveganje socialnih nemirov, konfliktov in nestabilnosti ter bi lahko, skupaj z drugimi izzivi, vplivalo na nedovoljene migracije in prisilno razseljevanje. Vpliva tudi na sposobnost zagotavljanja humanitarne pomoči.

3. Svet izraža solidarnost z najbolj prizadetimi partnerskimi državami. Pri odzivanju na te izzive bo EU ostala aktivna, odgovorna in zanesljiva svetovna akterka. Svet priznava, da so najbolj prizadete najmanj razvite in nestabilne države, tj. države, ki so zelo odvisne od preskrbe s hrano in uvoza iz Ukrajine in Rusije, ter države, ki so jih najbolj prizadele podnebne spremembe. Svet poudarja, da je treba nujno zagotoviti hitro in celovito globalno odzivanje, da bi zaščitili življenje, človekove pravice in možnosti preživljanja prebivalstva v najranljivejših razmerah ter okrepili lokalno proizvodnjo in zmanjšali odvisnost od uvoza, hkrati pa podpirali prehod na trajnostne prehranske sisteme in večjo odpornost. Svet opozarja na vidik enakosti spolov pri prehranski varnosti in poziva Komisijo, naj v svojih politikah, partnerstvih in pobudah obravnava probleme v zvezi z diskriminacijo na podlagi spola. Svet ponovno poudarja svojo zavezanost učinkovitemu večstranskemu sodelovanju in rešitvam ter poudarja, da je treba nujno pospešiti izvajanje Agende 2030 in njenih ciljev trajnostnega razvoja, zlasti cilja 2 o odpravi lakote, hkrati pa opozarja na prednostne naloge EU za vrh Združenih narodov o prehranskih sistemih leta 2021 in zaveze EU, sprejete na vrhu v Tokiu (Prehrana za rast, N4G) decembra 2021.
4. Za ruski izvoz hrane na svetovne trge niso uvedene sankcije. Sankcije EU so namenjene preprečevanju ruske agresije v Ukrajini in so usmerjene zlasti proti ruski vladi, ruskemu gospodarstvu in finančnem sistemu ter vojaški in ruski eliti, vključno z gospodarskimi akterji, ki so odgovorni za destabilizacijo Ukrajine ali destabilizacijo podpirajo. Svet poudarja tudi potrebo po vidnem obveščanju o ukrepih EU kot odgovornem in zaupanja vrednem globalnem akterju ter po odzivanju na rusko manipuliranje informacij in vmešavanje, ki sankcije lažno krivijo za slabšanje prehranske varnosti v svetu, vključno z izrabo hrane kot orožja, ki ima globalne posledice. Ruska manipulacija z informacijami je del usklajene kampanje, ki jo financira država. EU in njene države članice bodo skupaj z drugimi partnerji v večstranskih forumih še naprej ozaveščale o tem, tudi v partnerskih državah.

5. Svet poudarja, kako pomembno je, da EU s hitrim in celovitim odzivanjem pokaže močno solidarnost, temelječo na učinkovitem multilateralizmu. To bo temeljilo na sporočilu Komisije z dne 23. marca 2022 o zagotavljanju prehranske varnosti in krepitvi odpornosti prehranskih sistemov ter na treh stebrih – trgovini, solidarnosti in proizvodnji – Misije za odpornost na področju prehrane in kmetijstva (FARM), ki ga je Evropski svet pozdravil na zasedanju 30. in 31. maja 2022. To odzivanje bi moralo biti v celoti usklajeno s skupino ZNZN za odzivanje na svetovne krize (GCRG) in drugimi ustreznimi mednarodnimi pobudami, zlasti globalnim zavezništvom za prehransko varnost, ki ga je vzpostavila skupina G7.
6. Svet poziva k odločnemu, učinkovitemu in preglednemu odzivanju Ekipe Evropa na neustrezno prehransko varnost na svetovni ravni, ki zajema naslednja štiri področja ukrepanja: 1. solidarnost z nujno pomočjo in podporo za cenovno dostopnost; 2. spodbujanje trajnostne proizvodnje, odpornosti in preoblikovanja prehranskih sistemov; 3. olajševanje trgovine s pomočjo Ukrajini pri izvozu kmetijskih proizvodov po različnih kopenskih poteh in prek pristanišč EU ter s spodbujanjem odprte svetovne trgovine s hrano in gnojili ter 4. učinkovit multilateralizem. Ti štirje sklopi naj bi se medsebojno podpirali ter vključevali kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno odzivanje.
7. Svet **v sklopu dejavnosti na področju solidarnosti** poziva Komisijo in države članice, naj z razpoložljivimi orodji nujno okrepijo svoje zaveze na področju humanitarne pomoči ter kratkoročne prilagojene podpore najbolj ranljivim skupinam v prizadetih državah in regijah, da bi predvsem podprli lokalno proizvodnjo in dostop do hrane, tudi v okviru pristopa povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom. EU in države članice se bodo zanašale na analitične zmogljivosti svetovne mreže za preprečevanje prehranskih kriz in uporabljale kombinacijo načinov izvajanja, med drugim tudi z zagotavljanjem denarne pomoči in podpore prek obstoječih sistemov izobraževanja in socialne zaščite, kadar je to primerno in mogoče, ter krepitvijo zagovorništva in skupnih pobud na državni in regionalni ravni. Odzivanje bi moralo temeljiti na redno posodobljenih ocenah ranljivosti in potreb.

8. EU in njene države članice bodo podpirale cenovno dostopnost hrane z obravnavanjem fiskalne in makroekonomske stabilnosti držav z nizkimi dohodki in ranljivih držav ter prispevanjem k mednarodnim pobudam, namenjenim pomoči svetovnim partnerjem pri odpisu dolga in makroekonomski stabilnosti ter v zvezi s tem opozarjale na nedavni akcijski načrt mednarodnih finančnih institucij za odpravo neustrezne prehranske varnosti. To vključuje pospeševanje izvajanja skupnega okvira za obravnavo dolga skupine G20 in Pariškega kluba. Svet spodbuja Komisijo in države članice, naj preučijo možnosti dodatnih prostovoljnih prispevkov za preusmeritev posebnih pravic črpanja razvitih gospodarstev v ranljive države prek posebnih mehanizmov MDS.
9. Svet poleg tekočih programov sodelovanja in podpore EU in njenih držav članic EU pozdravlja nedavno nujno mobilizacijo v podporo ključnim prizadetim regijam, zlasti prispevek EU v višini 225 milijonov EUR za podporo južnemu sosedstvu prek mehanizma za hrano in odpornost, zavezo Ekipe Evropa v višini 1 milijarde EUR za podporo regijam Sahela in Čadskega jezera ter zavezo Ekipe Evropa v višini več kot 600 milijonov EUR v podporo Afriškemu rogu.

10. Svet poudarja, da je treba **v okviru sklopa za proizvodnjo, odpornost in preoblikovanje prehranskih sistemov** podpirati srednjeročne in dolgoročne trajnostne rešitve na področju prehranske varnosti in slabe prehranjenosti. Zato bi bilo treba obravnavati temeljne razloge za zdajšnjo neustrezno prehransko varnost, kot so zlasti podnebne spremembe, dezertifikacija in degradacija rodovitnih zemljišč, hkrati pa okrepiti trajnostne lokalne proizvodne zmogljivosti v partnerskih državah. V zvezi s tem Svet odločno spodbuja Komisijo in države članice, naj povečajo podporo trajnostnim, vključujočim in odpornim vodnim in agroživilskim sistemom. To bi lahko na splošno dosegli tudi z naložbami v prehranske vrednostne verige ter agroekološke in druge inovativne pristope, z diverzifikacijo trgovinskih tokov in proizvodnje, ukrepi za povečanje dostopa do zdrave hrane po dostopnih cenah, manjšo odvisnostjo od in uporabo fosilnih goriv, učinkovitejšo in bolj trajnostno uporabo in sintetičnih vložkov (gnojila, pesticidi), večjo odpornostjo na podnebne spremembe in izgubo biotske raznovrstnosti, okrepljenim čezmejnem sodelovanjem na področju vode, boljšim upravljanjem zemljišč, večjimi zmogljivostmi lokalnih proizvajalcev, ukrepi za zmanjšanje živilskih odpadkov, povezanimi lokalnimi in regionalnimi trgi ter dostopom malih kmetov in organizacij kmetov do financiranja, pa tudi z ustreznimi digitalnimi rešitvami, raziskavami in inovacijami, pri katerih bo EU imela vodilno vlogo v okviru CGIAR. Vse pobude bi morale biti skladne z zelenim dogovorom EU, strategijo „od vil do vilic“ in strategijo za biotsko raznovrstnost, pa tudi Direktivo EU 2019/633 o nepoštenih trgovinskih praksah med podjetji v verigi preskrbe s kmetijskimi in živilskimi proizvodi. Odzivanje bo v čim večji meri temeljilo na obstoječem okviru in zavezah, kot so vrh EU-AU ter na njem dogovorjene naložbe v prehranske sisteme in pobudo „veliki zeleni zid“. V pobudah bi bilo treba posebno pozornost nameniti ženskam in dekletom kot akterkam sprememb.
11. Priznavajoč dejstvo, da je Afriška unija leto 2022 določila za „leto prehrane“, in poudarjajoč, da je cilj dobrega zdravja v vseh regijah sveta, ogrožen, Svet poziva visokega predstavnika, Komisijo in države članice, naj z afriškimi partnerji nadaljujejo poglobljeni dialog o prehranski varnosti in prehrani. Ekipa Evropa bo skupaj z afriškimi partnerji še naprej sodelovala pri vodilnih pobudah, opredeljenih na vrhu EU-AU, vključno s trajnostnimi kmetijskimi vrednostnimi verigami in odpornimi prehranskimi sistemi.

12. Svet poziva k večji mobilizaciji inovativnih rešitev in podpori zasebnega sektorja – ter ob tem opozarja na velike potrebe najmanj razvitih in nestabilnih držav ter držav, ki jih je neustrezna prehranska varnost najbolj prizadela, iz drugih regij, vključno z južnim sosedstvom –, zlasti prek Evropskega sklada za trajnostni razvoj plus (EFSD+) in evropskega finančnega ustroja za razvoj, ki si med drugim prizadeva za krepitev sodelovanja evropskih institucij za financiranje razvoja (EDFI).
13. **V sklopu olajševanja trgovine** Svet poudarja ključni pomen nujne pomoči Ukrajini pri proizvodnji agroživilskih proizvodov in njihovem izvozu po različnih kopenskih poteh in prek pristanišč EU. Svet pozdravlja ukrepe, ki so jih v ta namen sprejele države članice, ter poziva Komisijo in države članice, naj v zvezi s tem okrepijo svoja prizadevanja, zlasti s hitrim izvajanjem akcijskega načrta za solidarnostne koridorje, da bi se ukrajinsko žito vrnilo na svetovne trge, ob hkratnem upoštevanju potreb prebivalcev in prebivalk Ukrajine, ki že trpijo zaradi neposrednih posledic vojne, in podpori državam, ki mejijo na Ukrajino. Poleg tega Svet spodbuja Komisijo in države članice, naj še naprej olajšujejo hitro dobavo ključnih surovin za nadaljnjo proizvodnjo v Ukrajino, zlasti gnojil, živalske krme, semen in goriva.
14. Svet tudi poziva Komisijo, visokega predstavnika in države članice, naj sodelujejo z ustreznimi mednarodnimi partnerji pri spodbujanju odprtega, preglednega in predvidljivega trgovinskega okolja, zlasti da bi se izognili neustreznemu kopičenju ključnih osnovnih dobrin in izvoznim omejitvam za hrano in ključne kmetijske surovine, kot so gnojila. Ti ukrepi imajo nasprotni učinek, prispevajo k nadaljnjemu občutnemu nihanju cen hrane in zaostrejejo neustrezno prehransko varnost. Svet zlasti odločno podpira strogo izjemo pri omejevanju izvoza živil, ki jih v nekomercialne humanitarne namene kupujejo Svetovni program za hrano in drugi zadevni humanitarni partnerji, o čemer trenutno potekajo pogajanja v okviru STO, ter večjo preglednost trga hrane in krmil, pa tudi politični odziv prek informacijskega sistema za kmetijske trge (AMIS), v sodelovanju z OECD in FAO, zasebnimi akterji in v splošnem okviru skupine ZN za odzivanje na svetovne krize. Seznanjen je tudi s prizadevanji za razvoj pobud velikega obsega, s katerimi naj bi premostili vrzel v stroških uvoza hrane za države neto uvoznice.

15. Svet v **okviru sklopa multilateralizma** ponovno poudarja svojo zavezanost učinkovitemu multilateralizmu ter poziva Komisijo, visokega predstavnika in države članice, naj okrepijo svoje sodelovanje s ključnimi večstranskimi partnerji: ustreznimi organizacijami ZN, zlasti agencijami s sedežem v Rimu (FAO, WFP in IFAD), Odborom za svetovno prehransko varnost, skupinama G7 in G20, STO ter mednarodnimi finančnimi institucijami na osrednji in na državni ravni. To bi podprlo globalni in dobro usklajen odziv, olajšalo usklajevanje med različnimi pobudami in prispevalo k vključevanju vseh ustreznih akterjev, vključno z zasebnim sektorjem in civilno družbo.
16. Svet podpira pomembno vlogo svetovne mreže za preprečevanje prehranskih kriz kot globalnega zavezništva humanitarnih in razvojnih akterjev, ki so se zavezali k odpravljanju temeljnih vzrokov za prehranske krize in spodbujanju trajnostnih rešitev. To bi moralo biti osrednjega pomena za usklajeno oceno potreb in spodbujanje povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom na svetovni, regionalni in nacionalni ravni.
17. V zvezi s tem Svet podpira globalno odzivanje Ekipe Evropa glede prehranske varnosti ter poziva Komisijo, ESZD in države članice, naj:
- a) zagotovijo potrebno podporo skupini ZN za odzivanje na svetovne krize in operacionalizirajo sklope ukrepanja, kot so opredeljeni v teh sklepih, tudi v okviru FARM in svetovnega zavezništva za prehransko varnost;
  - b) prednostno razvrstijo svojo finančno podporo za obravnavanje svetovne prehranske varnosti, vključno s takojšnjimi humanitarnimi potrebami, kar po potrebi zajema finančno in tehnično pomoč državam uvoznicam hrane, ter srednje- do dolgoročnimi trajnostnimi prehranskimi sistemi in okrepljeno lokalno proizvodnjo za večjo odpornost, ter preučijo vse razpoložljive vire financiranja, vključno s pospešitvijo in vnaprejšnjim financiranjem programov ter mobilizacijo rezerv iz Evropskega razvojnega sklada, v skladu s sklepi Evropskega sveta z dne 30. in 31. maja 2022;
  - c) zagotovijo prilagojeno odzivanje po posameznih državah in regijah v okviru pristopa Ekipe Evropa in, kadar je to mogoče, v okviru pobud Ekipe Evropa;

- d) vzpostavijo skupen sistem spremljanja, temelječ na obstoječih podatkih in smernicah Odbora za razvojno pomoč pri OECD, da se zagotovita odgovornost in preglednost financiranja; v zvezi s tem Svet poziva k rednemu posodabljanju informacij glede virov, mobiliziranih v okviru globalnega odzivanja Ekipe Evropa glede prehranske varnosti, vključno s konkretnimi vodilnimi pobudami;
- e) okrepijo skupna komunikacijska prizadevanja na večstranski, regionalni in državni ravni, da bi obravnavali poglede in skrbi v partnerskih državah; nujno okrepijo prizadevanja ESZD za spremljanje ruskih kampanj za manipulacijo informacij, katerih namen je preusmeriti odgovornost za krizo prehranske varnosti stran od vojne v Ukrajini, ter se na te kampanje ustrezno odzovejo. Svet poziva Komisijo in ESZD, naj z državami članicami izmenjujeta in usklajujeta skupna sporočila;
- f) Svetu redno poročajo o izvajanju skupnega odzivanja.
-